

Előfizetési árak:
Egész évre .5 frt - kr.
Fél évre .2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr.

Minden a lap szellemi részét illető
kérdések az szerkesztőségbe (cím:
Nyitra, papnivalde utca 9. sz.) - az
előfizetők, hirdetések és felhívás-
ok a kiadói hivatalba, Huszár István
kinyitására küldendők.

Megjelen vasárnaponként.

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetési árak:

Egy négyhasábos petitsor
ára bélyegen kívül 8 kr.
Többszöri közlésnél árked-
vezmény.

Hivatalos hirdetések

100 szög 2 frt 30 kr bé-
lyeggel együtt, - minden
további megkezdett 100 szög
után 1 frttal több.

Kéziratok nem adatnak
vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megyei ellenzék.

(-s.) Hol van? A multban és a
levegőben. A multban szunnyad és a le-
vegőben lóg. A szunnyadót ne bántsuk,
megfuttotta pályáját, elhullatta jeleseit,
mint szirmait a hervadásnak indult virág,
most pihen a tettek emlékein, nyugszik
küzdelméi babárain.

De azt a levegőben függő ellenzék,
mely a pirkadó hajnal bibor-csokjával kö-
szöntget felénk, hozzuk le magunk közé,
törekvéseink színterére. Erzik mindnyájan,
a kik a május 12-iki megyei törvényha-
tósági gyűlésen az állandó választmány
indítványa ellen küzdöttek, hogy Nyitra-
megyének egy erős ellenzékre halasztha-
tatlán szüksége van.

Tessék csak visszagondolni az emli-
tett gyűlés lefolyására. A pöffeszkedő
rendreutasítások és figyelmeztetések, és a
dühöngő lezúgás egész özöne zúdult szó-
nokainkra. A megyei párt szövívőinek
hangja oly kihívó, okoskodása oly hamis
és könnyelmű, taktikája oly szenvedély-
gerjesztő volt, hogy éppen nem lehet csodá-
lni, ha a bizottság ellenzéki tagjai a
leszavaztatás érzetén kívül, nagy adag
keserűséget vittek haza magokkal. Hát
ez nem történt volna meg, ha az ellen-
zék a gyűlésen szervezeten lép fel. Szét
szórt erővel semmi sem lehet menni,
annyit sem ér az, mennyit a tömeges
gyengeség.

De ne évődjünk azon, a min vál-
toztatni úgy sem lehet. Tény az, hogy a
május 12-iki forgószél felkapta a megye
független elemeit, s tiszta légkörbe emelte.
Ott maradjanak? A tiszta levegő ugyan
meg nem árthat nekik, de az ember nem
gondtalan madár, hogy a föld göröngyei
felett lebeghetne. Ha teleszívta magát
jó levegővel, szálljon le az élet meze-
jére - dolgozni.

Igen, dolgoznia kell a megyei ellen-
zéknek s egyesülnie, hogy eredményel
dolgozhassék. Kettős hivatás vár rá:
1. ellenőrzést gyakorolni, s kritikát mon-

dani a megyei közigazgatás minden ága
felett, s ez uton a roskadozó adminisztráció
bajait orvosolni, hiányait pótolni, a meny-
nyiben ez a mai rendszer keretében le-
hetséges; 2. hivatva lenne felügyelni a
népoktatási állapotokra és a vallás-erkölcsi
érdekekre, ezeket a bizottsági gyűléseken
cél tudatos, egyöntetű eljárással istápolná
és védelmezné. Lényege szerint tehát a
megyei ellenzék ellenőrző tényező volna,
s éppen ez adna neki létjogosultságot, ez
tenné fejlesztő és előmozdító erővé, mert
a mint semmiféle kormány működést, úgy
semmiféle megyei közigazgatást nem lehet
gondolni, a vezető hatalomtól független
ellenőrzés nélkül. A hatalmaskodás, klikk-
uralom, bérelkűség, más oldalról a kö-
zömböség mind olyan bajok, melyek egy
erélyes ellenzéki Contróle hiányából ered-
nek.

A mi már a szervezés módját illeti,
csak egyet ajánlhatunk: a pártalakulást.
Minden ellenzéknek három létfeltételre
van szüksége: elvi alapra, egyöntetű el-
járásra és tömörülésre. Az elvi alapot -
fentebb jeleztük - a viszonyok szűlték,
de a másik két feltétel, benső természeténél
fogva, csak pártkötelekben valósul-
hat meg. A hol kiki a maga belátása
szerint és saját felelősségére intézkedik,
ott az egyöntetűség ki van zárva a lehető-
ségek sorából. És a hol a fellépés alkalmi
indoklottsága, a különböző felfogásoknak
hódoló egyéni fontolgatás tárgyát képezi,
ott a tömörülés, megengedjük, a véletlen
esélye lehet, legjobb esetben örvendetes
meglepetés, de céltudatosan, s biztos eredmé-
nyre ható akciótól soha sem válhatik.

Maga a pártalakulás nem útközi
nehézségekre. A kik a fentjelzett elvi
alapot elfogadják, egy kibocsátandó fel-
hívásban értekezletre hivatnának meg. Ez
az értekezlet fejtené ki részletesebben a
megyei ellenzék feladatait, megalakult
pártunk jelentené ki magát, megválasz-
taná tisztviselőit, és megalakítaná a párt-
bizottságot. Ez utóbbiak tagjai legalább
fele részben olyanok lennének, a kik a

központban laknak, hogy itt a párt ér-
dekeit állandóan képviselhesék, és társa-
dalmi összeköttetések révén a polgári és
politikai közszellemre hatást gyakorol-
hassanak. Ugyanezen okokból kívánatos
volna, hogy az elnökség egyik tagja ugyan-
csak a megye székhelyén lakó férfi legyen.

A pártbizottság főfeladata abban ál-
lana, hogy fenttartalán a szakadatlan össze-
kötötést a párt tagjai között, előkészít-
tené a pártértekezletek munkarendjét, fel-
hívna a tagok figyelmét a vidéken esetleg
kifejtendő tevékenységre, s ebben őket
támogatná.

Még egyet, de a legfontosabbat. Nyit-
ramegyében majdnem az összes országos-
politikai pártoknak vannak híveik. Ezeket
egy táborba egyesíteni, legyőzhetetlen aka-
dálynak látszik. Pedig a próba már meg-
volt május 12-én, és nem ütött ki balúl.
Kormánypártiak és függetlenségek, oly
könnyen egyesültek a közös meggyőződés
érdekkörében, mintha évtizedes szövetség-
társak voltak volna. Hát közös érdekek
ezután is lesznek elegendő számmal. Az
elvi alap magától jelzi a közérdekek vég-
telen sorát. Ezekben az ellenzék össze-
tartana, mint egy férfi, de az uralkodó
politikai irány támogatására a pártköte-
lek, mondjuk enyhébben, pártviszony, sen-
kit sem kötelezne. Ugyanezt a vezérelvet
kellene követni a helyi érdekű ügyeket
érintő kérdésekben is. Az azonban a dol-
g természetéből folyik, hogy egy nagy
pártkörben, úgy az országos politikai pár-
tok hívei, mint a részletes érdekek kép-
viselői, az érdekezésség kapcsán számos
elvtársra és szövetségesre találhatnak, s
ilykép az ellenzéki párt a politikai meg-
győződések érvényesítésére, és az indokolt
parciális célok előmozdítására is erősít-
tőleg hatna.

A tervezetet körvonaloztuk, szóljanak
hozzá minel többen, hogy az eszmék ki-
forrassanak és testet ölthessenek.

A kir. Kuria döntvénye.

(D.) Igen jelentékeny fordulatot képez
a mai egyházpolitika fejlődése terén a kir.
Kuria június 2-án hozott döntvénye a Csáky-
féle u. n. elkeresztelési rendelet felett.

Az ügy, mely ez esetben a Kuria I-ső
büntető tanácsát foglalkoztatta, Molnár János
komáromi apátplebános ügye volt, kit előbb
a komáromi törvényszék, majd a győri kir.
ítélőtábla anyakönyvi kivonatok kiszolgálta-
tásának megtagadása miatt a btkönyv 480.
§-a alapján elítélt.

Molnár ugyanis az általa megkeresztelt
vegyesházassági gyermekekről a kivonatot,
illetőleg a bizonylatot, mint azt a februári
miniszteri rendelet előírta, kiadni nem akarta,
még a trvszéki bírónak sem; eljárásának
igazolására a többi között a miniszteri ren-
delet törvényessége vonta kétségbe és pedig
azért, mert egyrészt a rendelet az 1827. évi
23-ik t.-c.-kel ellenkezik, másrészt meg a
miniszter az 1868. évi 53. t.-c. 12. §-át,
mely büntető szankciót nem ismer, büntető
szankcióval látta el, a mi által jogkörét át-
hágta Büntényt statuálta, a mihez csak a
törvényhozásnak van joga. Azért Molnár a
miniszter februári rendeletét sem törvényes-
nek, sem kötelezőnek el nem ismerhette.

Ezzel szemben kimondta most a Kuria,
hogy a vallás- s jogászok miniszternek
1890. évi februári rendelete, melyet az el-
keresztelési ügyben bocsátott ki, törvényes, s
Molnár ezen az alapon a hivatalos hata-
lommal való visszaélés vétségében s kihágás-
ban marasztalta el.

Ezen kuriai ítélet elé nagy érdeklő-
déssel néztek a jogászok, mivel a mai
egyházpolitikai mozgalmaink kiindulási pont-
járól a februári rendelet törvényes vagy
törvénytelen voltáról a legfőbb jogi forum-
nak Molnár ügyében nyílt először alkalma
nyilatkozni. Az érdeklődés pedig onnan volt,
mivel annak dacára, hogy a kormány és
pártja az igazság meggyőző erejének teljes
hiányával vitatta és vitatja a rendelet tör-
vényességét: a jogászok és az ellenzék túlnyomó
része, még azok többsége is, a kik a
kormány egyházpolitikájával különben
egyetértének, az ellenkező állásponton van.
A febr. rendeletet nem tartja törvényesnek.

A Kuria által hozandó ezen ítélet meg-
magát a kormányt is anyira érdekelte, hogy
az szükségesnek tartotta az ítélet meghozata-
latát megelőzőleg a Kurianál intézkedni az
íránt, hogy annak egy kiadmánya neki meg-
küldessék.

TÁRCA.

Válóper akadályokkal.

Írta: Dombay Hugó.*

Mikor én még vad fiskális voltam, ak-
kor esett meg velem ez a história.

A vadság alatt azt a korszakot kell
érteni, mikor az ember először kezd mestersé-
geéhez, és arról még némileg erdőbe
illő fogalmakat költöget. Mikor még minde-
nütt zsiros pereket szimatol és hallatlanul
bonyolult ügyekre szomjúhozik. Lelke min-
dig ott bujkál a törvényszék előtt, szörnyű
büntényekkel vádolt áldozatokat védelmezve
és csodás ékesszólással mutatja ki ártatlan-
ságukat. Kecces hölgyek ragyogó szemei
csügnek pelyhedző ajakán és előkeresik
zsebükben. Olykor tetszémoraj csiklandja
fület s még a hidegszívű elnök is előveszi
barnótszelencéjét, hogy csipős tartalmára tol-
hassa a könnyesépet, mely orra hegyére
leszaladt.

Oh, hogy ezekből az álmokból vajmi
kevés ilt alakot. Csakhamar belátja az ember,
hogy az ártatlan áldozatok jobbára
közönséges csirkefogók, kocatolvajok, lökö-
tők, vagy duhajkodó lumpkompania, kikben
még a saját édes apjuk se fódózné fel ez
ártatlan szenvedés lilionzománcát.

Igy aztán lefoszlik a dicsfény és a ki-
józannult fiskális ép oly érdeklődéssel for-
gatja kliensleit, mint a sősheringeket a fű-
szerkereskedő.

De lassuk a válóperet.
Egymagamban ültem az iroasztal előtt,
midőn halk kopogás hallatszott ajtómon.
Fiatal úri hölgy lépett be.

— Az ügyvéd urhoz van szerencsém?
— Az vagyok. Meltóztatssék helyet fog-
lalni.

— En Macskássyné vagyok. Talán tet-
szik a férjemet ismerni.

* Mutatvány a szerzőnek újabbán megjelent
„Vasárnapok” című karcolataiból.

— Csak egy látásból van szerencsém.
— Csak? No akkor szerencsés. Uram,
én ettől az embertől válni akarok!

— Már válni nagysád? Hisz tudtom-
mal alig egy éves házassok.

— Mindegy, nem tűrhetem tovább.
Oh kérem rettenetes ember az!

— Ha. Ki hitte volna? Szabad-e tud-
nom az okokat?

— Hát kérem először is szörnyen fél-
tekeny. Egyszer meglátta, hogy az uradalmi
irnök a fülembé sügött valamit s képzelve,
ebből azt okoskodta ki, hogy bizalmasodunk,
hogy szerelmesek vagyunk egymásba! Hát
képzeltel-e ilyet józanul valaki?

— Khenszóm oly szép és fiatal volt, hogy
az illendőség ellenére nem mertem józannak
látzani.

— Aztán meg nem enged eljárnom
sehová, vagy mindig a nyakamban ül, mint
az ingaller. Hát nem alaváló zsarnoksága-e
ez? Vagy talán azért megyünk férjhez, hogy
a lyukas harisnyákat foltozzuk? Vagy hall-
gassuk nap-estig, mint szortyog az ilyen
ember, mint a tűzhöz tett repedt fazék? De
ez még nem minden. Multkor, hogy éppen
nálunk volt a szegény irnök, véletlenül el-
égett a malac-sült. No látta volna ügyvéd
úr, mit tett az én velem! Csak hogy ki nem
dobta az irnokot az ablakon a malaccal együtt.

— Sajnos, mert az egyik bizony tel-
jesen ártatlan volt.

— Persze hogy! Mit tehetett az irnök
az ostoba malacért?

— És megfordítva nagysád. No de egyre
megy, ezért még kár volna válóperet kezdeni.
Majd csak megbékülnek valahogy.

— Nem soha! Hogy én rabja legyek
ily embernek, ki földhöz vagdosza a talakat?
Ézt nem tűröm, én gyűlölöm őt s válni aka-
rok. Kérem, tessék a panaszt rögtön elké-
szíteni.

— De ahoz egy kis idő kell, meg az
egybekelelési bizonyítvány is szükséges.

— Mindegy. Majd megszerzem. De a
panaszt mielőbb birni akarom, hogy magam
is beletekinthessek. Holnapig itt maradok a

nagynémennél és bevárom. A sürgős munkát
külön díjazom.

Ily tüzes akarat ellen mit tegyen az
ember? Különbén is gyanítani kezdém a
menyecke szándokát. Fel akarja mutatni
férjének a kész ágyút, mielőtt a tüzeléshez
kezdene. Hát Isten neki, ez a kenyerem.

Megigérttem s a hölgyecske távozott.

En meg új tollat dugtam a nyélbe s
elkezdtém törni a fejemet. Hadd mutassam
meg, mit tudok! Hadd fessem le égő színek-
kel az ártatlan női szív szörnyű szenvedését
egy szende, büntetlen gazdasági irnök és egy
megfontolatlan malacért. Mily silány okok s
mennyi gyötrelmet! Oh te Macskássy, van-e
neked szíved, van-e benned csak egy mak-
szennyi igazságérzetlet! Jól van, te lásd. E
malac alapítja meg az én huremet. Tehát:
Főtisztelendő szentszék!...

Kip-kop, hangzott az ajtómon.

Egy gerencséri anyóka sompolygott be
nagy szemérmesen.

— Mi kell asszonyka?

— Megkövetem alásan, maga a fiská-
rius úr?

— Már hogy ne volnék?

— No hát az isten áldja meg. Édes
lelkem, nagy bajom van ennekem. Azért
jöttem, hogy tudna-e maga segíteni az én
ügyemben?

— Hát csak mondja el.

— Jaj kérem alásan, nagyon rossz most
a világ. Mióta az édes uram meghalt...
isten nyugosztalja szegényt, felfordult az
ólfával, három gyerekekkel maradtam árván,
mint a tenyерem. A legfiatalabbnak most is
köhögése van...

— Jaj asszonyka, mondja el a baját
szaporán. Sok dolgom van ám ennekem.

— No, no, édes lelkem, az isten áldja
meg. Hát úgy történt a dolog, hogy a szom-
szédasszonyom megbabonázta a tehenem...

— Ejnye! S e miatt jött hozzám?

— Bizony, édes lelkem, hát mit tegyek,
mikor nem teje! De akarom csakatni azt
a boszorkányt.

— Hja lelkem, a fiskárius csak olyan
tehenhez nyúl, a melyik megfejtető.

— Hát miért, kérem alásan? A tör-
vényben állna ez?

— Ez már ősi szokás és folér a tör-
vénynyel. Menjen az állatorvoshoz, ő a bos-
zorkányok mestere, az segít majd a baján.

Az anyóka sóhajtva távozott és én újra
hozzá kezdhettem. Tehát:

Főtisztelendő Szentszék!

A házasság Isten rendelése szerint a
legmagasztosabb...

— Kip-kop.

— Szabad.

— Nix zum handeln?

— Gehens zum Teufel!

... a legmagasztosabb intézmények
egyike.

En alulirt, bízva e szent intézmény
malasztos áldásaiban, Macskássy Demeternek
nyújtottam a % alatti szerint kezemet, áldo-
zatul hozva neki ifjúságom virágait, tisztán
megőrzött...

— Kip-kop.

— Szabad!

— Alázatos szolgálja. Bonum mane,
domine spectabilis! Rogo humillime „nye
kapilli bi szi jednu fajcesku?” Ex primissima
qualitate et tantum ex peculiari gratia.

— Jaj, kérem, most nincs időm, egy
válóper...

— Ah! hoc est aliud. De ezt a bo-
rostyánt! So etwas noch nicht da gewesen.
Auf Ehre, potom ár.

— Lehetetlen igazán nem érek rá.

— Bene, bene, majd hát holnap. Ser-
vus humillimus.

— Alásszolgája. Tehát folytassuk...

Aldozatul hozva neki ifjúságom virágait és...

— Kop-kop-kop.

— Hogy a menkü... Szabad!

— Kérem alásan, én Borvirági Akos
vagyok, ügyvédi irodákban dolgoztam...

Láttam az orrán, hogy nevet nem ha-
misítottá meg. Ez igaz ember, megérdemli
a két hatost.

— Itt van, Isten áldja meg. De már
most bezárom az ajtómat, mert így adieu
neked valókereset. Alig ültem le pedig az
iroasztalhoz, midőn újra kopogtak ajtómon.

Kopoghatsz! gondolám. Olyan csöndesen

Most már tehát megvan a Kuria ítélete, de nyomban kíséri a jogászok fejeselése is, mert azt az egyet nem várták, hogy a független, legfőbb justitia is a kormány tetszésének való bökölásra adhassa a fejét.

A febr. rendelet törvényességének ezen kimondása a Kuria által s az igazságügy-miniszternek az a bizonyos előrelátó megrendelése nem engedi nyugodni a jogászfejeket. Mintha a Kuria nem hirdettet volna igazságot. . . . Epp azért szigorú a kritika is, melyet döntvénye felett a jogászok gyakorolnak. Nagy tevédesnek mondják e döntvényt és befolyásoltnak.

Erdemes az ilyen fontos nyilatkozatokat megismételni.

Igy a Pesti Napló jogásza arról, hogy a Kuria a febr. rendelet törvényességéhez a legfőbb bírói szankciót megadta, június 3-iki számában ekkép nyilatkozott: „Mi azonban nem hallgathatjuk el a Kuria ezen határozatával szemben ama meggyőződésünket, hogy az abban a rendelet törvényességének igazolására felhozott érvek az állami jogrendnek legemlékező követelményeivel kiegyenlíthetetlen ellentétben állanak.

E jogrendnek egyik leglényesebb feltevése és alapja az, hogy büntetést csak törvény állapíthat meg. Nulla poena sine lege. Az egyedüli kivétel e tekintetben az kezezi, midőn a helyi hatóságok az ország parciális területeire vannak jogosítva az ottani lokális viszonyoknak megfelelő statutárius intézkedésekre, vagy midőn az állam-kormány az egész ország területén való jellegű intézkedések tetelére jogosítatik fel, a mi csak közbiztonsági rendelkezésekre vonatkozhatik.

Allandó természetű ily rendelkezéseknek (amilyen a febr. rendelet) büntető szankcióval ellátása egyedül és kizárólag a törvényhozás jogkörébe tartozik minden civilizált államban, hacsak azt nem akarjuk lehetővé tenni, hogy a törvényhozás jogosítványai a végrehajtó hatalom által absorbeáltsanak. Ha az az elmelet állana, melylyel a Kuria ítéletének erre vonatkozó részét indokolta, hogy tudniillik a kormány jogosítva van oly törvények végrehajtását rendeleti úton kizárólag büntetésekkel biztosítani, mely törvények büntetési szankciót nem foglalnak magukban, feltéve, hogy a kibocsátott rendelet más törvényekben nem ütközik (a jelen esetben ez sem áll); ez egy csapásra halomra döntene a törvények érvényesülésére felállított kétrétegű, egymástól lényegesen különböző szankciót s illetőleg a két kategóriára oszlo szankció között a jogi egyensúlyt.

Az egyik szankció a büntetés. A másik szankció a nullitás. Amannak a törvény szövegében expressis verbis benne kell lennie. Az utóbbi rendszert hiányozni szokott. Az elv e tekintetben az, hogy a hol a törvény deklarative, vagy imperative rendelkezik, a mennyiben a törvény büntetést is szab, csak ez a büntetés alkalmazható; amennyiben pedig nem kót a tilalom megszegéséhez büntetést, ott a tilalommal ellenkező cselekvés csak a jogi nullitás hatálya alá esik.

Ha ez nem így volna, akkor a legretentesebb rendőrállam megteremtésére nyujtana segédkezet az, a ki a büntető szankciót nélkülöző törvényeknek azt a joghatályt tulajdonitana, hogy a kormány jogosítva van rendeletben kiszabott büntetés által

ültem, hogy mint mondani szokás — a pok ástását is meg lehetett volna hallani. De valami mackas kliens lehetett, mert nem halta abba. Előbb az orrát fújta ki, aztán megfogatta a kilincset s aztán úgy látszott, mintha végig simogatta volna az ajtomat. Ugyan mit csinál? . . .

— Barátocskám, nyisd ki, én vagyok. Meg se mozdultam.
— No ne bolondozzál, hiszen látlak a kuleslyukon át. Holnap lejár a váltóm, kerlek ird alá.

No ezt be kell bocsátanom, ennek ugyan-csak sürgős a vizitje.

Alig hogy távozott s meg időm se volt megfordítania kulcsot, midőn egy gömbölyű falusi uriember gurult a szobámba.

— Szerencsés jó napot kívánok.
— Adj Isten.

— Egy kis ügyes-bajos dolgom akadt, hát mondok, benéztek a fiskális úrhoz, ha magára vállalná.

Sohajta tettem felre a válópert. Úgy éreztem magam, mintha végrehajtott nyeltem volna. De hát mit tegyek?
— Tessek!
— Hát kérem a dolog röviden ez. Az én öregapám Keckenyúzy Jób volt, a kinek hét fia vala. Nevezetesen: Keckenyúzy János, Keckenyúzy József, Keckenyúzy Péter, Keckenyúzy Pál, Keckenyúzy Mihály, Keckenyúzy Márton és Keckenyúzy György az én édes apám. Valamennyi de éadám.

— Kérem, meglegezem a keresztnevekkel is.
— Nem bánom. Hát ezek között a legidősebbnek, Keckenyúzy Jánosnak, ki meg az 1809-ki inszurrekcióban résztvett, ismételtén hat fia született. Jelesem: ifjabb Keckenyúzy János, Antal, Lőrinc, Pongrácz, Szervác és Bonifác. A másodiknak, Keckenyúzy Józsefnek csak öt fia volt.

— Csak? — mondám csodálkozással.
— Igenis. Nevszerint: Keckenyúzy Attila, Árpád, Bendegúz, Florian, Kilián és Smurgyán.

— Kérem, hatot tetszett mondani.
— Úgy? Igaz. Tevedtem. Smurgyán a Péter fia volt. Nem is volt neki ennél több.

azok végrehajtását, vagyis a törvényben foglalt rendelkezés érvényesülését biztosítani.

Joggal merjük tehát állítani, hogy a Kuria az a megállapítása, melylyel az elkeresztelési rendeletet törvényesnek mondotta ki, a legfőbb igazságügy-miniszternek az a közszabadsági jogbiztonság legfőbb alapjait kezezi.

... Büntetőjogi tekintetben a legnagyobb tévedés ez, melyet egy ország legfőbb bírósága elkövetet.

Igy szól a Pesti Napló a febr. rendeletnek a Kuria által történt törvényesítéséről. Mintha mondaná, hogy mi Ázsiában, valahol a Tibet táján lakunk.

A Budapesti Hírlap kriminalistája pedig a június 4-iki számban „Evokáció” címen az igazságügy-miniszter azon eljárásával foglalkozik, melyet az ezen kuriai döntvény hozatalánál követett. Rendeletet küldött ugyanis az ügy befejezése előtt a Kuria illető tanácsához, hogy a Kuria által hozandó ítélet egy kiadmánya neki megküldessék.

Ez az eljárás a cikköz szerint nagyon közel áll ahhoz a visszaéléshez, a melyet az igazságszolgáltatás terén evokáció neven ismerünk, midőn t. i. a miniszter valamely folyamatban levő peres ügyben a bíróság előtt levő iratokkal magához veszi s ezáltal az ügy lefolyását akadályozza, illetőleg a bíróságnak az ügy miként leendő eldöntése tekintetében, direkt vagy indirekt módon irányt ad.

Amit a miniszter ezen döntvényt előzőleg tett, magában veve ártatlannak látszó dolog és mégis rendkívüli jelentékeny igazságügyi aktus, mert lényegét tekintve nem más, mint az evokációnak egy sötét árnyéka.

Miert irt előre a miniszter a Kurianak? Hiszen az ítélet meghozataláról ily fontos ügyben különben is nyomban értesül, valamint értesült arról alig 24 óra alatt az egész ország.

Hogy ezáltal az igazságügy-miniszter be nem várta a rendes értesítést s az ügy iránt való érdeklődését a jelzett módon már előre tudatta a kir. kuriával; ezt a kivételes eljárást csak kivételes ok és érdek magyarázhatja meg.

„Ezt a kivételes érdeket — írja a jogász — mindnyájan ismerjük. Ismerte a kir. Kuria is és a kormány meg lehet elégedve az eredményvel, mert az ítélet teljesen megfelel az ő intencióinak.

Lumár van kuriai ítélet, a mely kimondja, hogy az elkeresztelési rendelet törvényes. De vajjon nyert-e azáltal a Kuria tekintelye, hogy ez az ítélet a jelzett módon jött létre: erre mindenki megadhatja magának a feleletet.

Mi ezáltal csak konstataálni akartuk, hogy az a szellem, a mely az evokáció iránt alkotott törvényt (1891. XVII. teikk 5. §-a) létrehozta, látható alakban ezáltal jelent meg először s hogy maga az evokáció, melynek a jelen eset csak egyik kiágazása, nem csupán remes jelszó, hanem egy sötét valóság, a mely adott alkalommal a legnagyobb hatást gyakorolhatja igazságszolgáltatásunkra.”

Ime, ilyen természetű az a döntvény, melylyel a kir. Kuria a februári rendelet törvényességét kimondotta: helytelen és evokáció alatt megfogalmazott. Pedig ez a ren-

— Kár!
— Én is mondom, de volt azért tizenegy leánygyermekem.
— Lehetetlen!
— Mar mert volna lehetetlen? Szent igaz! Jelesem: Keckenyúzy Anna, Mária, Katalin, Agota, Pentele, Brigitta, Zsuzsanna, Kordula, Bibiána, Leokadia és Skulpéndrika.

— Nagyszerű! S valamennyi férjhez ment?
— Nem, Skulpéndria szüleinel marada.

— Az Isten áldja meg, ez derek leány volt.

— A többi tíz azonban férjhez ment, És pedig: Annát elvette Puskás Demeter, Mariát Kalatuzs Timót, Katalint Sumichraszt Bertalan, Agotát Polivka Metód, Pentelet Kuriplach Nikofor, Brigittát Canyuga Izidor, Zsuzsannát Kulifaj Tibiás, Kordulát Cunderlik Hózeas, Bibiánát Sztraskraba Pantalon, Leokadiát pedig Kozschuba Zsord s mikor megözvegyült, tizeuhárom gyermekével Potnecsek Vendelin, a ki különben cseh ember volt.

— Úgy kell neki — mondám rezignációval.
— Ezeknek gyermekeit majd később mondóm el. Most hadj térjek vissza Keckenyúzy Pálra.

— Urafnia! Ennek is voltak gyermekei?
— Meghiszem azt, meg pedig kilenc.
— Jujujuj! S ezeket is elakarja sorolni?
— Természetes.

— De hát az istenért, mi közöm hozzájuk?
— Majd meglátja. Tehát . . .

— Hallja az ur! Minek néz engem? Hát kutyabőr vagyok én, vagy mi, hogy rajtam akarja megörökíteni a genealogiáját?
— De hát hogyan vigye a pórt, ha az osztályosokat nem ismeri?
— Mifele pert? Hisz arról meg egy szót se írtél.

— Vagy úgy! Hát egy telek miatt kell azt megindítani, melyhez a familtának jussa van.
— Mifele telek az?
— Görenyesen fekszik és lehet vagy ötven négyszögöl.

delet okozta a mai egyházközléskai keserves vitáinkat, a katolikusokat a justitia körén kívül dobta ki s ha hozzá vesszük még, hogy az imigyen megokolt febr. rendeleten kívül a kormány egész egyházközléskai programja — Kossuth szerint is — nem igen tisztességes ágyban született gyermek: akkor valóban oly időket élünk mi katolikusok Mária egykori országában, hogy az orosz despotizmustól már csak a kancsuka és Sziberia választ el bennünket.

De azért eljen a szabadelvűség!

A keskenyvágányu vasut.

Két „torzrajzot” küldötték be lapunk szerkesztőségéhez Beccsől tervezett zsolna—érsekújvári és leva—hófiesi vasutról. A laikus ember, ha egy tekintetet vet a képre, elszörnyülködik a látottakon, egész Chimborassók emelkednek ugyanis *Sekicónál* és *Tuzsiná* felett. Ez utóbinnál első pillanatra oly meredekek látszik a tervezett vonal, mint akár a Jungfrau megközelíthetlen jég-regióiba, vagy a Matterhorn tetején feledett egy darab északi sarkra vezető út, melyen most szorgalmasan áskalódnak svajci atyáinkfiai.

Apró piros és kek gömbök jelzik a képen az állomásokat, fekete körök a megállóhelyeket, fekete gombostűk az alagutakat, mert ilyenből is ki fog jutni a rövid vonalnak bővíben. — Egy kis körültekintés után rájövünk, hogy e „torzrajz” csak azért érdemli meg nem éppen hízogó nevet, mert a hosszúság 25-szor van összehív szorítva a magassághoz képest. Miskolcban kiténő, s ennek nyomán elvezetjük olvasónkat le a völgyek sziklahasadékaiiba, az orom tetejére, vagy vajkálunk a föld gyomrában, melyben a vállalkozó cég elhelyezte óriási — fiztultait.

Kezdjük mindjárt Érsekújvárral. Érsekújvár és Bánkeszi közt van egyáltalában az egész vonal legalacsonyabb pontja, 123.2 méter a quarnerói öböl felett (az összes magassági méreket a fiumei tengerszintre vonatkoznak) Surányig 2.7 méter emelkedést mutat. Surány és Hull állomások közt 3 híd Nyitra, Cétenyke és Hull felett a Zsitvát szeli át. Hullnál vizállomás, hol a mozdony némileg restaurálja magát. Legközelebbi állomás Nagy-Mánya 136 m. magasságban, kis megálló hely Zsitva-Gyarmathon míg Verébelyen 149 m. tenger színe felett az egyedüli keresztelő állomását őrli el az éjszaki déli vonal. Verébely- és Aranyos-Marót közt (Zsitva-Ujfalu megálló hely és Thaszár-Malonya állomással) már erős tempóban emelkedik s nem kevesebb, mint *ötször szeli át* költségös viaduktokon a garázda Zsitvát.

Maróthon túl (189.5 m.) kezdődik a pálya rohamosabb emelkedése, mert Kis-Tapolcsányon felül (állomás) Hrusso-Keresztur megálló helyen már 284 m. magasságot ér el, innen pedig valóságos hegyi pályán kapaszkodik Szikcizónak abszolút maximum emelkedéssel 25.00, ugy hogy mintegy 12 kilométer távolságban 140 méternyire kuszák a szikcói lombos erdőkhöz (424.2 m a Quarnero felett.)

Szikcion túl atlep Nyitra megye területére s csakhamar egy ötven m. hosszú tunnellbe szökik (476 m. magasságban) ebből kikerülve, mint a pajkos vad majd Nyitra-

— S erre igényt tart az egész Keckenyúzy-család?
— De nagyon is; mind a százhuszonhárom leszármazott. Hisz meg öregapjuk jussa volt.

— Engedje szerényen megjegyezmem, hogy az egész Keckenyúzy familia bolond. Az én emberem ravaszul mosolygott.

— Ne tessék azt hinni Görenyesnek köbányája van, nekünk meg Szarkazugon nincs. Tetszik már érteni?
— Gyantóm, az 50 ölnyi telek fejében a 123 Keckenyúzy elhordhatja Görenyesről akár az egész hegyet is.

— No lassa. Tehát folytassuk, Pálnak első fia volt Keckenyúzy Rókus. . . .

— Egye meg a mokus! Hallja az ur, én ezt a pert el nem vállalom.

— Mar mert nem? Lehet ám ezzel szerezni dicsőséget is!

— Ugyan mifelet? Annak nezi talán, hogy a keckenyúzyak a görenyesiek hata mögü elhordják a hegyet és ezek egy szép reggel hogy helyett völgyben ebrednek? Hát meg a költéség! Hisz az többet teune, mint tíz olyan telek összesen.

— Költéség? Nem kerül az semmibe. Hozok én szegényesgi bizonyítványt, a mennyi kell.

Láttam, hogy kemény emberrel van dolgom. No erre rá kell tésztetni.

— De hát az előleg?
— Előleg! Hát mennyi kellene?
— Minden Keckenyúzy utódtól 10 hatos.

— Micsoda? Hisz ez 123 frt!
— Lassa. Hátba meg 10 frtot kertem volna fejenként! De én szerény ember vagyok.

— No ne trefaljon az ur. Beszeljünk komolyan. Adok 5 forintot, s ha megnyeri a pórt, kap meg ötöt faradságaért.

— Micsoda? én 10 frtot vigyem ezt a pórt? Meg 20 frtot se, halja-e?
— Ez utolsó szava?
— A legeslegutolsó.

— Alásszolgája.
— Alásszolgája.
No csakhogy megszabadultam. De mi

majd meg Bars megye határait átszelve, Mihalófd felett ismét tunnellbe (75 m. h.) jut, honnan szédítő eséssel (több mint 250 m.) a Nyitrafolyón át Nagy-Ugróc állomásnak tart. Következnek a Nyitra-szeg-Bisztricseny, Nemes-Koztölány (megálló hely), Novák (239 m. m.), Laszkár (megálló hely) és a Handlova patakon át Privigyé—Bajmóc állomás (267.7 m. m.). Innen mérsékelt emelkedéssel a Nyitrafolyón át Nedozser—Lazán megálló helyen Német-Próna—Gajdel állomás 341 m. magasságban.

Német-Prónát elhagyva kezdődik ismét a meredekek pályája meg pedig sokkal nagyobb mérvben, mint előbb, mert az alig 5 kilométernyire levő Tuzsinára már 124 méterrel feljebb jut, oly emelkedés, mely bátran kijelölje a versenyt a híres semmeringi lejtővel. Hogy e hasonlat meg teljesebb legyen Tuzsinán felül mintegy 650 méter magasságban egy óriási alagut van tervezve, mely meg a híres semmeringi tunnell majdnem kétszáz méterrel mulja felül, mert hossza 1600 m. Itt hagyja el végleg Nyitra megyét. — Kriva forgalmi állomásnal éri el abszolút magasságot e vonal, mert 655 méternyi pontról rohan le a közeli, de már csak 594 m. fekvő Csicsmanba.

Innen erős eséssel Gereble és Faesko megálló helyeken át Frivaldra törekszik, s mire oda ér Csicsmanból, éppen 100 méternyit esik. Következnek a renyes fekvésű Rajec és Rajec-fürdő állomások 450 illetőleg 408 méternyi magasságban, melyeken túl csak három helyen tart kis pihenőt a sok zaklatott vonat, meg pedig Turo-Porubkán, Lietaván és hirtelen lejtőn Bicsicán, honnan Zsolnára 331.7 méter magasságban Zsolnára érkezik, hogy kipihenje a vakmerő út fáradságait. — E vonal hossza, mint már előzőleg említettük 178 kilométer.

Tóth József Érsekújvár első polgármestere.

(1848-1849-ik években.)

Nem volt esatakat nyert hadvezér, sem országok sorsát intéző hatalmas miniszter, de azon kiváló hazafias viselkedése, melyben Érsekújvárot 1848-49-ik években, mint a város első polgármestere tündöklött, megérdemli a kegyeletes megemlékezést. A 48-iki törvényekben proklamált eszmék Tóth Józsefben valódi apostol találtak. Polgármesteri állásában úgy Érsekújvárot mint környékén, melyen szüles ismeretsége volt, nem szűnt meg igazgatni s az új tanokat hirdetni, úgy, hogy, mire a veszélyeztetett szabadságot a népek vedenie kellett Nyitra megye első járása s Érsekújvár nem volt meglepetve s szívesen állt a zászló alá, hogy a haza ügyet szolgálja. A nép aldozatksége nem maradtott el látva elen oly vezéréket, mint Tóth József, kinek lelkesedése határt nem ismervén, mondhatni összes vagyonra s szent ügy szolgálatában vesztett el. Hogy mennyit mert Tóth József a haza veszélyeztetett szabadsága érdekében biznysággal álljon itt alábbi epizód.

Simonits osztrak tábornok 1849-ik év tavaszán Lipotvartól seregével Komárom fele húzódnán, hadtestének egy része 4—5000 ember — Érsekújvárhoz jött, s ott több ideig feküdt a nélkül hogy eszeágában lenne Komárom alá vonulni. A németek ezen vesz-

haszna? Mar esteledni kezdett s a valókeresetből meg csak két sor fekszik előttem. Epen lámpát akartam gyujtani, midőn az ajtómon minden kopogás nélkül egy hatalmas alak ront be s egyenesen felem tart. Kezében egy jóféle somfag vala, melyet jó lelkiismeretű ember setabotokának is nézhetett ugyan, de szokatlan méretei más reudeltetésre is nyujthattak nemi alapot.

— En Dorongi Boldizsár vagyok, a lányomnak az apja. Hol az a skartéta?
— Mifele lányom? Micsoda skartéta?
— Hát a Macskassy Eveline, kit az ur a valásra nógattott. Hol az az írka-írka? Had lassam!

— En nógattam!? Ellenkezőleg. Ezt a pert kár is lesz megkezdem. Hisz a válasznak elég alapja sincs. Inkább közbe kellene önké lépnie.

— Ha Hát így beszél az ur? Ez már más. De nem is engedem a választ! Hallja-e? Azért jöttem, hogy haza vigyem a lányomat. Össze kell tésni azt a skartétát.

— A keresztet? Meg sem csináltam. Úgyis tudtam, hogy meg fognak bekulni.

— No azt jól tette. Látnom, nem olyan hunefut az ur, mint a milyennek gondoltam.

— Köszönöm a hízogó véleménynt.

— Mert lassa, én kemény ember vagyok és ki tudja, mi történik, ha másnak találom — és sokat jelentő pillantást vetett a botjára.

— A mékűt! Csak nem szánta azt honoráriumul?
— De bizony azt tettem. Hanem hát jó, hogy így történt — és keményen megrázta a kezemet.

— No annak én is örülök, és hogy némileg meghaláljam irántam való jó szándékát, tessék Macskassy urnak azt a tanácsot adni, hogy ha malacot süttet, ne hívjon hozzá gazdasági irnokot.

— Engem ugyse igazza van! — szolt az öreg s barátságosan távozott.

Egy hét mulva 10 zsák krumplit küldött tszletetdíj címen. Bot helyett hát mégis csak ez lett a honorárium.

teglése elég ok volt Tóth József Ersekújvár város polgármesterének arra, hogy őket megtámadja s esetleg szétverje. Ez ideába magát teljesen belelevél, közli azt a szomszéd Bajcs pusztán fekvő csekély számú honvédséggel. A polgármester ismervén Ersekújvár minden zeg-zugát, támadási tervét oly tetzesztes alakban adja elő, hogy a szakembereknek mondható honvédek is — figyelmen kívül hagyva az ellenség számbeli nagy túlsúlyát — a polgármester fellengző tervét elfogadják s a németek megtámadását elhatározzák. A győzelem egyetlen garanciája az éj leple s a vak szerencse! Egy tekintet Ersekújvár város térképére s mindenkinek feltűnik, hogy a város főteréről a szelrozsza minden irányban futnak kiféle az utcák. Ezen utcákon — minden irányból — kellett volna a rohamnak indulnia, mi azonban különben is csak a város déli oldaláról sikerülvén, bár a támadás rövid időre zavarba hozta a mit sem sejtő s nyugodtan élő németeket, azonban csakhamar meggyőződhetek a támadók csekély számbeli erejéről, meg arról, hogy azok nagy része kaszás nemzetőr.

A támadás visszaverése könnyű szerrel ment a csekély számú honvéd s néhány száz komárommegyei Naszvad, Imely s Martos községekbeli nemzetőrökkel szemben.

A visszavonulás vonalát a németeknek elalnik sikerülvén, a nemzetőrök jelentékeny részét elfogták, köztük honvédek is. A foglyok első kihallgatásából csakhamar megtudták a németek, hogy a vakmerő támadás tervezője s vezetője nem más mint Ersekújvár lelkes polgármestere Tóth József. Most indul meg csak komolyan a hajszá! a németek a menekülés irányában a várost erősen körülzárolják, a hazákat kivétel nélkül átktatják s tüvé tesznek mindent, hogy a rebellis polgármestert kézrekerítsék s ezen s más egyéb a németek ellen már elkövetett büneiért példásan megalkottassák, s mivel őt a városból menekülni senki sem látta, elfogata — a németek szerint, ha csak a föld el nem nyelte — biztos! Pedig hát csakugyan a föld nyelte el; ugyanis a polgármester a támadó nemzetőrök elen nyomulván előre, a támadás hevében kesón gondolt a menekülésre, annyira, hogy midőn a támadókból támadottak lettek s menekültek, ő az utolsó közt volt, kik az aránytalanul túlsúlyban levő ellenség elől hátrálni kezdtek. Ha a sűrű lövöldözés közben golyó le nem teríti, egy elfogják s így is ugy is halál fia; hja, de a szerencse, mely polgármesterünkkel viharos életében oly sokszor kacérkodott, segélyre jött. A visszavonulási vonalban néhány elhagyott gabona verem léven, futás közben ezek egyikebe esett a polgármester s így csakugyan a föld nyelte el a német orra előtt! Helyzete előnyeit ismert eles észével fel fogva, oda lapult a verem öblös oldalához s esendesen végig hallgatta a feje felett elvonuló üldöző katonaság zaját s sűrű lövöldözését.

A zaj lecsillapulván a katonaság zömének elvonulása után egy reggeli 6 óra tájban ismerős hangokat vel hallani a polgármester, s halk hívó szavára a megszólítottak őt a veremből kisegítik, hogy a körül belül 100 ölnyi távolsgában fekvő legközelebbi házak egyikébe meneküljön. Itt a gazda segítségével puská golyóktól néhány helyen átlugyagott köpenyét a gazda szírvével eserelev fel a ház padlására rohan; de alig volt annyi ideje, hogy a padlás hátsó falából egy deszkát kiszakítson s a kertbe ugorhasson, a német katonák úgy szolván azon pillanatban nyomultak be az utcáról, hogy a hazát a polgármester kereses érdekében atkutasák. Egyik válságból a másikba! A menekvés útja minden irányban elzárva léven, polgármesterünk úgy gondolta, hogy megis csak legbiztosabb lesz neki vagini az ellenségnek s az üldözéstől katonái rendben visszavonulni csapatai közt venni az utat. Kalapját melyen szembebe vagja, nyakát a szürbe húzva sikerült magát annyira felismerhetlenné tenni, hogy szeméit, melyekkel — egy k. k. személyleírás szerint — lazítani szokott s bajszát elrejtette s így lepedgett nyugodtan s kimért lassúsággal leptekek a vele keresztetű katonaság sorai közt a vagy 200 ölnyre fekvő szűlei házhoz.

Képzeltetni a szűlők kítőró örömet, kik fiukat már holtan hitték, azonban csak a legnagyobb fájdalomba estek, tudván azt, hogy közelednek a németek az utca alsó végéről, kik a hazákat sorról sorra véve az ő hazákat is majd átktatják s fiukat okvetlenül megtalálják s elfogják. E válságos pillanatban, midőn a tanácsalán fájdalom élnem s resignál, hogy esendesen bevarja a minek jönnie kell, elő áll a család öreg hű kocsisa s ajánlkozik a halálos veszedelében levő polgármester megmentésére. Terve az, hogy ő azonnal trágyahordáshoz fog a Nyitra felé vezető országút mentén fekvő birtokra s ha két fordulót tehet a nélkül, hogy az őrség az úgynevezett Beka-utca végén útját állja s a bezárolt területől kibocsátja, úgy a polgármester úr mentve van, mert a harmadik fordulóval kiviheti szekeren a polgármester urat — teknyő alatt!

A terv, mint a következmények igazolták, a mily veszélyes, éppen oly praktikus volt, veszélyes, mert az őrség az első fordulónál ugyan csak elővette a kocsist s káromlások közt szidni kezdte, hogy ily zavaros időben eszébe jött a trágyahordás s ráadásul trágyáját minden irányban szuronyakkal össze-vissza szürkáltak. A heves támadás dacára a kocsist nem hagyta el hideg vére

s mentségére s igazolására lokonikus rövidséggel csak annyit bátorkodott nagy alázottsággal mondani, hogy ha gazdája parancsolja, neki mennie kell s meg ma vagy három fordulót kell tennie. Ezen okos beszéd megszéhicette a katonákat s átboesajtották a vonalon.

Ennek legkisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy trágyájával a birtokra ki-menjen, hanem a mint csak gyanyu nélkül tehetette, lehuza a trágyát szekereéről s sietett vissza, hogy másodsor rakodhassék. A második forduló teljesen sikerült, az őrség sem a kocsist sem a kocsit nem bántotta s szonelkül ment át a vonalon. Képzeltetni az aggodalmak közt otthon varakozó család kivánságát a második forduló történetére? Eddig a terv bevált s mert hossz-szas tárgyalásokra idő nem volt, megkezdődött a polgármester expedíció. A polgármester ugyanis végig feküdt a szekér fenekén, ráborították a nagy teknyőt s a kocsist meg- rakta derekasan trágyával szekereit úgy, hogy a teknyőt teljesen elrejtette s így indult veszedelmes útjára. Az őrség a kocsist már az elebbi két fordulóból ismervén, szó nélkül átboesajtotta s midőn drága rakományával biztonságban érezte magát s az őrség személtől nem volt oka tartania az u. n. Piritóban (város alatt) lehuza a szekereit a trágyát s ezzel egyelőre a polgármestert leleményes észével a halál torkából megmentette.

Változatokban gazdag életéből az egy epizód is érdekes s biznyság arra nevez, hogy midőn a haza veszályban volt, polgármesterünk megtette kötelességet mint polgár s mint polgármester!

Hogy Nyitra megye tiszta névvel került ki szabadságharcunkból, abban nagy érdeme van Tóth József Ersekújvár volt első polgármesterének, mert az ő színi nem akaró agítalása s lángoló hazaszeretete Ersekújvár Nyitra megye alsó járásának lakosságát teljesen előkészítette későbbi szerepre. Ugyanis Nyitra megye felső részében dúló felkelők megfélekezése az alsó járás s Ersekújvár nemzet őrsége küldetett ki, kik feladatukat fényesen megoldván, sikerült nekik Nyitra megye jó hírnevét megmenteni, mert halálval tartozik neki Nyitra megye is.

A malom-ípar terén alföldön (Kecskemét, Szentos, Bekes, Eles) hol gőzmalomokat emelt s bérelt, szertett kiváló érdemeiért 1867-ben ki lett tüntetve az arany koronás érdemkeresztrel, melyet azonban mellen soha senki, meg tan maga sem látott!

Aldás és béke lengjen megyénk jelesének porló hamvai felett! D. I.

Helyi hírek.

Eljegyzés. Latkóczy Irén, Latkóczy Imre orsz. képviselőnk művelt és kedves leányát e hét folyamán eljegyezte dr. Kosztyusz Géza megyei aljegyző.

Püspöki installáció. A mult számban jeleztek a megállapodásokat a püspök fogadására vonatkozólag. Ezekhez kiegészítéssel csatoljuk az egyházmegyei hatóság intézkedéseit. A káptalan és a papság a székesegyház lépcsőjénél fogja a püspököt fogadni, s innen a templomba bevezetni az „Ecce Sacerdos Magnus“ cneklése közben. Ezt követi a „Te Deum“, melyet a káptalani helynök intonál, s ennek elneklése után az új püspök áldást fog adni. A rezidenciába való bevonulás után lesznek a tisztelgések. Junius 21-én 9 órakor a papság ismet bevezeti a püspököt a templomba és „Veni Sancte“ lesz, és a bullák fognak fölolvastatni. Erre következik a püspöknek a papsághoz intézendő allocúció, és a papságnak hódolata. Erre a püspök sz. beszédet mond. Azután pontifikálai fog s a teljes büsz kiárdetése után visszavonul a rezidenciába.

Városi közgyűlés. F. h. 7-én délutáni 3 órakor tartotta a városi képviselő testület közgyűlést. A gyűlés nagyon nepes volt, mert a tárgysorozatba a Nagy-Belvez-Privigyéi vasutnak ügye is föl volt véve s tudjuk, hogy ezen egy sokakat érdekel. A gyűlés lefolyása következő volt: A napirend előtt a polgármester előterjesztése határozatot hoztak, hogy Jokaihoz jubileuma alkalmából üdvözlő felirat terjesztésék. Erre következett a polgármester jelentése, hogy Mérey Lajos országgyűlési képviselő által honvédelemkre. Mérey pedig megköszönte a kitüntető bizalmat. Továbbá Arpásy Imre interpellációt intéz az új földadó ügyében, mire hosszabb eszmecsere után elhatározzák, hogy felirat intéztessek a pénzügyminiszterhez a reklamációk határidejének meghosszabbítását illetőleg. — A napirendre tüzött tárgyak közül a következők említhetők: A kereskedelemügyi miniszternek felhívása a magyar állam alapításának ezredik évfordulója alkalmából. Bizottság kiküldése határozattal el a polgármester abbéli biztosításával, hogy az iparosok megfelelő számban fognak részt venni. A vasuti ügyben Detrich Péter és érdektársainak támogatását határozták, hosszabb eszmecsere után, melyben Merkader Ede, Arpási Imre, Bangha Sándor és Mérey Lajos vett részt. Megállapodás történt abban, hogy ezen ügyben Latkóczy Imre képviselő vezetésé alatt bizottság küldessék a miniszterhez, melynek tagja: Latkóczy Imre, Kostyál Pal, Mérey Lajos, Juhász Gyula, Merkader Ede, Felsner János, Toifel József és Bangha Sándor. — A nyitra-megyei kir. tanfelügyelőség átirata egy polgári leányiskola létesítése iránt a tanügyi

bizottsághoz utasított. Aztán több jelentés fölött folyt a tanácskozás.

Rendkívüli közgyűlés. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület az igazgató választmány határozata értelmében folyó évi junius hó 22-én délelőtti 10 órakor Nyitra a vármegye székházának nagyteremében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület t. tagjait ezennel tisztelettel meghívom. Targysorozat: 1. Indítvány a rózsahégyi közgyűlés azon határozatának hatályon kívül helyezése iránt, mely szerint az egyesület működési területe kiterjesztessék. 2. Az alapszabályok módosítása. Hazafiui üdvözléssel: Nyitra 1893. évi május hó 30-án *Craus István* elnök helyett.

A nyitrai iparosok a püspök bevonulása alkalmából román stílusban épült diadalkaput emelnek az apácák kolostora előtt. A diadalkapu igen csinosnak igerkezik, a püspök valamint az ipartestület szimbolikus címereivel lesz díszítve.

A nyitrai kath. legényegylet folyó évi junius hó 11-én, vasárnap, saját helyiségében (piarista-utca 22-ik sz.) jótékony célú színelőadást rendez. Színre kerül: „A tót leány“ Almássy Tihamértől. Kezdeté esti 8 órakor. Belépti díj személyenkint 60 krajcar.

Meghívó. A nyitrai róm. kath. főgimnázium ifjúsága 1893. évi Junius hó 15-én délutáni 6 órakor a nyári tornahelyiségben évi torna-vizsgálatát tartja. Sorrend: Felvétel az összes osztályokkal. Enek. (Hymnus.) Szabad-rendgyakorlatok és játékok. Iskola- és verseny-vívás törrel és karddal. Sztornázás (osztály- és csapat-tornázás). Versenyek. A verseny-győztesek kihirdetése. A jutalmak az iskolai záró-ünnepélyen fognak kiosztatni. Enek (Szózat). Elvonulás.

Az ipariskolában az évrő vizsgálatok f. hó 16-án és 17-én d. u. 6 órakor — a kereskedelmi iskolában f. hó 18-án d. u. 2 órakor fognak megtartatni. Az iparostanonok rajz- és kézimunkái, f. hó 18-tól 25-éig, a városi r. kath. népiskola tanácstermében közzszemlére kitétetnek.

Baleset. Bayer János nagyszeminariumi kulesár folyó hó 5-án súlyos zúzóást szenvedett. A papnövelde udvarán az egyik kapuszárnyat a szel kirántotta és oly erővel zúdította a veletlenül ott álló kulesárra, hogy az súlyos sérülést szenvedett.

Érettségi vizsgálat. E héten a helybeli főgymnasiumban megtartott az érettségi vizsgálat. Jelentkezett mindössze 27; ezekből írásbelin megbukott 2; szóbelire bocsátott 25; ezekből két hónapra visszautasított 2; jeles eredménnyel: Clementis László, Piriczky János, Fischer Mór, Ragan Béla növendekpap és Snelter László növendekpap; jó eredménnyel 12; elégséges eredménnyel 6.

Szerződés. Az érettségi vizsgát kiállott ifjak szerződést kötöttek, hogy 10 év múlva összejönnek s ezen idő alatt is írásbelileg maradnak összekötöttekben.

Gondos rendőrök. Valent György maholányi lakos folyó hó 7-én állítólag vasúttól 2 horló sirt vitt egy boldogabb haza felé; de a vasutnál 2 schöjmeredész észreverte, hogy a hordók ninesnek kellően lepecsetelve; nehogy esorlást szenvedjenek vele, bekisértettek s miután a zártöröt nem ismerik; eleinte a kocsison akartak megállapítani az alkoboltalmat, de miután igen csekély fokban volt észrevehető, a zártöröknek másnak kellett lennie. Keressik.

Zongoravizsga. Junius hó 10-én délutáni 3 órakor Nyulassy Sándorné hírneves zongoratanítóné tanítványaival, nagyszámú közönség jelenlétében fényes eredményű vizsgát tartott. — A tanítványok igazán meglepő ügyességgel és érzéssel játszották le darabjaikat. Játékaikon meglátszott a kitűnő tanítónétól elsajátított játék. A tanítványok közül kitűntettek magukat Czocher Mária, Tagányi Adika, Csernyanszky Aranka, Kalavszky Ilka, Huszár Lujza, a tanítóné Klemicz Jerne leányai, Morton Bianca és Freund Antalka, különösen e két utóbbi. Freund Antalka mint egy valóóság művésznő játszotta úgy a kezkezet, mint a Vince Jenővel játszott négykezesse, az előbbi mégis hogy voltotat, mire 2 magyar darabbal gyönyörködtetett. — A fii tanítványok közül a két Vince testvér, különösen pedig Vince Jenő érzéssel eljátszott magyar ábrándja kellett nagy hatást.

Zárvizsgálatok. A nyitrai róm. kath. népiskolában megtartandó zárvizsgálatoknak sorrendje: *fiúosztályok*: junius hó 15-én d. e. IV. oszt., d. u. III. oszt.; junius hó 16-án d. e. I. b) és II. a) oszt., d. u. I. a) és II. b) oszt.; junius hó 17-én d. e. V. oszt. — *leányosztályok*: junius hó 15-én d. e. I. a) és I. b) oszt., d. u. II. oszt., d. u. 2 óratól 3 óráig óvoda záróünnepélye; junius hó 16-án d. e. III. b) és III. a) oszt., d. u. IV. oszt.; junius hó 17-én d. e. V. VI. oszt. A vizsgák kezdete d. e. 8. d. u. pedig a fiúosztályokban 2, a leányosztályokban 3 órakor. A zárvizsgálatok nyilvánosak.

Betörés. Hornyik Ádám nyitrai lakos ismert esavargó és betörő folyó hó 5-én Szarkahegyen Krész ügyészségi tisztviselő hajlékába betört és a mi elvihető volt, azt ott nem hagyta. De hát mindenhez szerencse kell, meg a betöréshez is, ahöz pedig Ádám uram pechvogal. A rendőrök neszet vettek az éjjeli szállításnak és bekisérték. — *Kriszt Alajos* pártucnai vegyeskereskedőnél folyó hó 7-8-án virradóra valaki boltjába betört s onnan 10 frt ezüst hatost és egy

csomó utalvány irlapot elvitt. Mivel azonban látogatójegyet elfelejtette ott hagyni, a rendőrség kénytelen nyomozni.

A nyitra városi vágóhid május havi forgalma levágotott: 142 db. szarvasmarha, 315 db. borjú, 34 db. juh és kecske; henteseknél 115 sertés, 23 süldő malac.

Nyitra városában a tanköteles gyermekek a legújabb összeállítás szerint következőleg oszlnak meg: 3-5 éves gyermekek nemre nézve: 364 fiú, 364 leány Összesen 728. Vallásra nézve: 480 r. k., 13 ev. ref., 235 izr. Nyelvre nézve: 275 magy., 114 ném., 339 tót. A 3-5 éves gyermekek közül állandóan felügyeletben nem részesül 96 fiú 141 leány, összesen 207. 179 r. k., 18 izr., 26 magy., 12 ném., 169 tót. 6-11 éves mindennapi tanköteles gyermekek: 713 fiú, 709 leány, összesen 1422. 897 r. k. 14 ev. ref., 511 izr. 937 magy., 130 ném. 355 tót. 12-14 éves ismétlő tanköteles gyermekek: 167 fiú, 179 leány, összesen 346. 214 r. k., 5 ev. ref., 127 izr. 307 magy. 10 ném., 29 tót.

Vegyes hírek.

Bende Imre püspök mult hó 29-én külön audiencián volt a pápánál. Rómából Lorettóba ment s innen Fírenzen át Budapestre érkezett folyó hó 10-ke körül, s következőleg Mocsokonra csak 12 körül jön.

Zerdahelyi Béla tapolcsányi szolgabíró, egy ismeretlen egyén által nála fejtett 15 frtnyi összeget a keresztény nőegylet segélyezési alapjának adományozta.

Mocsonnkról írják lapunknak, hogy ott rendkívüli előkészületeket tesznek a püspök fogadtására, már fel is állították három diadalívet a községben. Mocsonnok hárség a költségek fedezésére 700 frtot ajánlott fel, s azonkívül a magánosok is adakoztak. Eddigi értesülésünk szerint a püspök hétfőn, 12-én érkezik Mocsokonra. Tornóca 60 főből álló lovas banderium megy a püspök elébe. A megérkezés estéjén fátylás zene lesz és görögütékek fognak égni a faluban.

Nekrológ. Keeskemétről vesszük a gázshírt, hogy ott folyó hó 4-én Tóth József, gőzmalom-részvénytársaság igazgatója 77 éves korában elhunyt. A boldogult nagy szerepet játszott a megye alsó járásában a 89-49. szabadságharcban. Lapunk más helyen egy előkelő ersekújvári ügyvéd tollából egy jelenetet örökített meg, mely Walter Schott leghonyodalmasabb regényében is méltó helyet foglalhatna el. Az elhunytban lapunk szerkesztője egyik rokonat veszíté, ki fáradhatlan alkotó és szervező képességével a magyar alföld gőzmalom-íparát a 60-as és 70-es évek folyamán megteremtette.

Halálozás. Tótlipcsi *Fabrizius Endre* sz. zabari Szontagh Amalia asszony életének 68. évében folyó hó 5-én Budapesten jobb létre szenderült. Az elhunytban ifj. Fabrizius Endre nyitrai ügyvéd édes anyját vesztette el. Fogadia fájdalomában őszinte mély részvétünket!

Popper-Castrone-Ceacamisi. Az annak idején nagy port vert Popper-Castrone házasság egészen modern megoldást nyert: hogy t. i. a házasság nem két, hanem a körülmények közt három ember között fenálló „holtig való szövetség“ stb. Popper 1884-ben ismerkedett meg Párisban a szép Castrone grófnővel (marchesa). A párisi nuncius kieszközte az összekelést akkortájtban XIII. Leo pápánál azon feltelet alatt, hogy az összes gyermekek katolikusként lesznek; sőt kilátásba helyezte, miszerint báró Popper Sándor is katolikussá lesz. E sorok írója, akkortájtban viselt állásnál fogva, ismetelen volt ez ügyben kihallgatáson boldogult Simor hercegprimásnál. A herceg szokatlan nyíltságkal keményen elítelte a párisi nuncius eljárását, ki nem ismervén az akkori magyarországi viszonyokat, olyan házasság közvetítését vállalkozott, mely Magyarországon akkor a legnagyobb megütközést volt képes kelteni. Akkor történt ugyanis, hogy a főrendi ház a zsidó polgári házasságot megbuktatta. A primás — mint ő maga e sorok írója előtt kijelentette — táviratilag értesítette a szentszéket a felmentés inopportunitásáról, s ennek következtében a párisi nunciusnak már átküldött, de a felekek még ki nem adott dispencziót visszavonták. A lapok heteken át foglalkoztak e kérdéssel s én is egy fővárosi napilapban számos entrefilet-ben szellőztettem. De a szenvedély tudvalevőleg annál hevesebb, minél több akadályra bukkan, s emellett, mint ismeretes, igen rossz tanácsadó. Castrone Bianca Beesben „confessionslos“ lett és polgárilag megesküdt a polgármester-lelkész előtt. Néhány évre ezután alkalmam volt találkozni az ismeretlen párral. Megvallom, midőn visszagondoltam cikksorozatoma, úgy éreztem magam, mintha valamely fantasztikus regény alakjait látnám magam előtt megelevenedni. S ennek kifejezést is adtam. — Igaza van, valóóság regény, — mondá a szép marchesa — ha tudna mennyi könnyet sirtam en, mig ezt a regényt végig játszottam! Popper báró aztan azt a csiklandós kérdést tette, mi véleményvel vagyok házassága felől. Lelepleztelünk adtam elő az egyház álláspontját, s kifejeztem azonkívül aggályomat vallásos kötelmeinek teljesítése iránt. Popper karon fogott s bevezetett a haloszába. — Nézze, — mondá — itt van

az én Mózesem. S csakugyan ott volt Michel Angelo híres kétszarvú alakjának vagy egy meter magas carrarai márvány utánzata. Aztán egy másik szobába vezetett, hol megyszín bársony terdelő felett Krisztus alakja fehérelt egy ebenfa-keresztben rózsafüzérrel körülvonva. Mi történt azután, nem lehet a hírlapíró feladata kutatni; annyi bizonyos, hogy miután a nő már három gyermeknek anyja lett, elvált férjétől, hogy most egy olasz cavaliert boldogítson szívevel. Nem is tudom, hogy mért borsózik a hatuk ezeknek az ultramontánoknak attól a polgári házasságtól, mikor az ember oly röviden ferjét cserélhet!

Dr. Baumann Leo eszt. egyh. megyei á-pap, volt királyi plebanos f. h. 1-en hunyt el az Úrban szülővárosában Érsekújvárott. A derek papot tudóvész vitte a sírba este 33-ik évében. Temetése mely f. h. 3-an volt, eszünkbe juttatta Diokletian császár korát, — oly valóban krisztusi egyszerűséggel ment végbe. Nem akarunk senkit sem megróni, de mégis különös, hogy az egyh. m. papság közül a temető plebanost kivéve senki sem volt jelen. Az egyháziak közül 1 sz.-f. r. atya, és két testvér voltak, kik a megboldogult hült tetemet, melyeket meg a papi jelvények sem díszítettek — kísérték ki az örök nyugalom helyére.

Sooty Szaniszló sz. f. r. atyát f. h. 5-en nagy baj érte, mely jellemzi az újvári iskolák állapotát. Előadás közben, az egyik ablakszárnyat betenni akarván, a korhadozó rámból kieső üveg tábla oly szerencsétlenül érte szemét, hogy a vér szemét azonnal elborította. Pestre kellett mennie dr. Ottava, városunk fia szemézet specialistához.

A polgári házasság ellen beküldött kérvényekről utolag a következő községekől vettünk értesítést. Nyitra megyéből szakolcai kerület 2600, bele nem számítva a már előbb kimutatott 1200 szakolca-városi aláírást, közte Chropó 140, Rohó 144, A-Szöllös 140, Felső-Szöllös 144, — hozzáteve a mult számban kimutatott 21,430, összesen 24,602 aláírást tüntet fel Nyitra megyéből. Trencsen megyéből pedig a rakovai polgárok összesen 306, a mult számban kimutatottakkal összesen 7653.

A F. M. K. E. céljai közé felvett a felvidék gazdasági helyzetének javítása is. Ezen alapszabályok iránt érdeklősen csak a Turóczenmártonban szept. hó 8-án tartandó rendes közgyűlés fog határozhatni; miután azonban a határozat részéhez az összes tagok két harmad kétszázötven jelenléte kivantatik meg, és kevesebb tag jelenlétében csak a harmadik e célból összehitt közgyűlés határozhat, folyó évi június hó 22-ének d. e. 10 órára *rendkívüli közgyűlés tüzetett ki Nyitra*, melynek napirendjére az alapszabály-módosításon kívül azon indítvány fog kitüntetni, hogy az egyesület működési területét ez idő szerint ne terjeszse ki. A gyermektelepítésről szóló jelentés szerint az alföldre leküldött 270 gyermek közül 135 van még kin. Az elnök jelenti, hogy gróf Degenfeld Lajos Nógrád-varmegye főispánja és Lenard Sandor nagytapolcasi ügyvéd 100—100 frttal az egyesület alapító tagjai közé léptek, neh. Sváb Jakab pedig 200 frtot hagyományozott céljaira. (Tisztelettel kérjük a F. M. K. E. elnökséget, hogy máskor május 30-án kelt közleményét lehetőleg idejekorán a helybeli lapoknak megküldeni sziveskedjék, nehogy a fővárosi sajtó után egy hettal legyünk kénytelenek tudomást venni az egyesületről. A szerk.)

Uj tagok. Munk Miksa Vágszerdahely, Roth István Lukab pusztá, a nyitra megyei gazdasági egyesület rendes tagjai sorába léptek.

Földomlás. Darázsny folyó hó 5-en egy kavicsbányában a sok esőzés folytán meglazult földtömeg leszakadt, és egy a bányában foglalkozó munkást betemetett. A szerencsétlennek csak csettelen hulláját húzták ki a törmelék alól.

Vesztett eb. Mult heten Ürményben többek között Schenk Paula ottani lakosnő megmárt nemkülömben kutyát. Hogy eleje vétessek a többi bajnak, kivétel nélkül az

összes kutyákat lebunkózták, Schenk Paulát pedig a pesti Pasteur intézetbe szállították.

Répmivéltő-gépjáratás. fog a folyó évi június hó 23-án Kajszán a Czocher János ur bergazdaságán a vasuti állomás és országút közlemben megtartatni.

Közegészségügyi kimutatás. Az adatok april és május hónapokra vonatkoznak s az állapotokat aprílra nevezte kedvezőknek, májusra nevezte pedig kedvezőtleneknek tüntetik föl. Aprilban 43 születésre 29 halálozás esik, májusban 44 születésre 35 halálozás. A leggyakrabban észlelt betegségek mindkét hónapban az emésztő és légző szervek hurutos és lobos bántalmái, mihez néhány influenza eset járult.

Ragados tudólob irtási munkát a privigei járásban megkezdett Privige, Nerpál, Handova, Koos, Laszkár és Kis-Csausa községek marhaállományát megvizsgáltatott, két beteg marha levágotott, a gyanus marhák pedig kizárólagosan és levágás végett elszállították.

A nyaralás tíz parancsolata. Egy praktikus angol tíz pontban összefoglalta azokat a teendőket, miket nyaralásra, fürdőbe való utazásainknál fogantatásunk szükséges, ha azt akarjuk, hogy a nyaralás és fürdőzés valóban erőnk megújítására, testünk edzésére, kedélyünk felrészítésére, szóval minden tekintetben hasznunkra szolgáljon. E pontok közt legnagyobb fontossággal bír a következő: *Ha gyál otthon minden gondodat és bajodat, de ekkor magaddal az idő viszonyosságai ellen megvédő ruhádat s gondosan lásd el magad mindazon tárgyakkal, melyek nyugalmadat, kényelmedet és kellő szórakozást biztosíthatnak. Am e jó tanács melle okvetlenül szükséges tudni, hogy mely dolgok kepezik tenni szükségleteinket s mely forrásból szerezhetők be legjobb minőségben és legjutányosabban. E tekintetben, sok évi tapasztalat alapján legmellegebben ajánlhatjuk *Kortész Tódor* ismert fővárosi cég műipari áruházát (Dorotya-utca 1. sz.), melynek *nyaralási és fürdő-cikk* külön osztálya mindazt magába foglalja, a mit a haladó ipar e teren újat és jót produkálni képes. Tájékozásul legyen szabad a cég ide vonatkozó gazdag árjegyzékéből nehanyat felsorolnunk: indiai hintaagy fak közé vagy szobában 450—650 frt, faléccel kifeszíthető 7—14 frt, laposra összehajtható szék (setabot) 270 frt, japáni napernyők 80 krtól 14 frtig, kerti legyezők 10 krtól felfele, kuglibábok gyertyánfából 250 frt, lignum sanctum golyók 1-15—3 frt, orosz kuglizó-készlet 550 frt, Flaubert-puskák 7—20 frt, új vacuum pisztolyok a célloves begyakorlására 150 frt, Ariosa zenélő-szekrény erős hanggal 6 kottával 15 frt, horgászó eszközök 10—80 frt, horgászó botok 1—15 frt, raktogó háló 1 frt,*

kerti gyertyatartók üveggel 1—230 frt, kettős vivőkészlet 2350 frt, teljes torna-készlet 850 frt, tornacipő 90 kr, gyermek-hinta 3—10 frt, gumilabdák 15 krtól, karikajáték 12 pár 160 frt, Croquet-játék 920 frt, Lawn-Tennis teljes 45—100 frt (lapdák, raktak külön is), Foot-bals (angol marhabőr lapda) 7 frt, ugró zsinór 30—50 kr, uszó-övek 5—7 frt, kerti kezi fecskendő 340 frt, uti koffér és kezi táska 240—15 frt, tolelti-tekeres 7 frt, zsebrevolver 4 frt, hegyászó bot 1-15 frt, ivópohár bőrből 40 kr, vízhatlan turistatáska 230—450 frt, zsebgólygyszer utazók, turisták részére 75 kr, frotirozó készülék 1 frt, tuskészülék 6 frt, divatos setabotok 60 krtól 10 frtig, női bőrvék 1 frttól, tolelttzippanok, illatszerek, új esiaos és szép alumínium-cikk, színes lamponok 15—60 kr, papírléghajók 50 krtól, Coermont szállóruvó új nyári játék 50 kr, magnesium-fáklya 120 frt stb. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek s a meg nem felelő tárgyat a cég készségel kiesereli.

Irodalom.

Előfizetési felhívás! „Laudate Dominum” című imádságos és énekes könyvet rendezett Kersch Mihály szabdakki hitoktató sajtó alá. A könyv a tanuló ifjúság használatára van szánva, s azért ajánlhatjuk a t. lelkeskedő papság figyelmébe. Az előfizetési pénzeket a szerző nevére Szabdakára — IV. Rakóczy-utca 20. sz. — kell küldeni.

Törvényeszeki csarnok.

A magy. kir. Curia által elintézt perék.

42427012. Selley Ferenc mint a nemes-jáci közbirtokosság megbízottja felperesnek, Ehrenstein Mano és társai 16. rendű alperesek ellen — Nemes-Jac községekben gyakorolt italmérsi jogért megállapított kártalanítási összeg iránti ügyben, — a II-od bír. ítélet helybenhagyva.
48207213. Lieb Gyula és társainak — Nagy-Surány község ellen regale kártalanítási ügyben, — a II-od bír. ítélet helybenhagyva.
878192. Szentmiklóssy Adorján felperesnek. Mészáros Károly és Császár László mint a magyar söki helyvét hitvallásu egyházközség gondnokai ellen 1377 ft 75 kr. iránti perben, — a II-od bír. ítélet helybenhagyva.

A pozsonyi kir. ítélő táblánál elintézt perék.

22347091. Mráz szül. Hluchy Ilona felperesnek, Kolár István és neje szül. Hluchy Erzsébet ellen 553 ft iránti perben, — az I-ső bír. ítélete részben megváltoztatva.
8707092. Papné özv. Blaha szül. Kuklis Anna és t. felpereseknek, Cserey Gábor és t. ellen 2964 ft 63 kr tulajdona iránti perben, — az I-ső bír. ítélet helybenhagyva.
8987102. Kumpan János és neje Krisztina felpereseknek, Palich Pál és neje Anna ellen ingat-

lanság birtoka iránti perben, — az I-ső bír. ítélet helybenhagyva.

8727214. Fancsik Antal felperesnek, Kadlecik József ellen ingatlan birtoka iránti perben, — az I-ső bír. ítélet megváltoztatva.
24957222. Nyitrai püspökségnek, Nyitra város közönsége ellen úrbéri birtokszabályozási és tagosítási ügyben, — az I-ső bír. végzése helybenhagyva.
2548/ Zsámbokréthy József és társainak, Petrikovics Vince és társai ellen, a nyitra-zsámbokréthy italmérsi jogra vonatkozó arány megállapítása iránti ügyben, — az I-ső bíróság végzése a perkoltségekre vonatkozó részében megváltoztatva.

A nyitrai kir. törvényeszeknél 1893 évi június hó 6-án ítéletileg elintézt polgári perék.

500693. Fischer Mórnak, Buják Mihály és társa alperesek ellen lejegyzési okirat kiállítás iránti perben, — felperes keresetével elutasítva.
304493. Löwy Károly és társának, Ghyllány István ellen 784 ft 59 kr iránti perben, — alperes kötelese felpereseknek 495 ft 04 krajny tőkét megfizetni.
677593. Dragun István és társának, Schmitt Rezső ellen zálogjog törőse iránti perben, — felperes keresetével elutasítva és alperes részére 56 ft 20 krajny perkoltségnel megfizetésben marasztalva.
671593. Dr. Weisz Vilmos felperesnek, Ghyllány István ellen vagyonközösség bírói árverés útján megszüntetni rendeltetett.
607993. Neugebauer József és nejeinek, özv. Holly szül. Buchta Mária ellen ingatlan birtoka iránti perben, — felperes keresetével helyadva, alperes viszonkeresetével elutasítva.
607593. Neugebauer József és neje felpereseknek, Lovecky Antal ellen ingatlan birtoka iránti perben, — felperes keresetével helyadva, alperes viszonkeresetével elutasítva.
574693. Bilik Mihály és társának, ifj. Kuchár Hubinsky József és neje ellen birtok kibocsátása iránti perben, — felperes keresetével helyadva.
58193. Blatnák ferj. Moszni Erzsébet és társának, Huminsky István ellen örökösödési perben, — felperes keresetével részben helyadva.
117493. Juhász sz. Antalik Katalinnak, — Majzon szül. Antalik Julia és t. ellen vagyoni-közösség megszüntetése iránti perben, — a vagyonközösség megszüntetve.
477093. Peczen Jánosnak, Stefanik János és társa ellen birtok kibocsátása iránti perben, — felperes keresetével helyadva.

Telefon.

Jóska Hogyne! Megőrültünk neki nagyon, mint az ablakos tót, mikor hanyatt esik.
B. Antal Köszönjük a többire nézve tartás szeme előtt: Ne szomorkodj, légy vig, nem lesz az mindig így. Még nincs eldöntve.
Lédny S. A nyitrai ker. ügyellett egyáltalában semmiféle összeköttetésben nem állunk. Tessék tehát egyenesen oda fordulni. Sőt azt sem tudjuk, ki rendezi az egész ünnepeket. Csak sejtani lehet abból, ho y a püspököt délután 4 órakor megmiszteteni akarták.
Loucs-Champs. Csak azért maradt el *egyelőre*, mert ön az egész papírost magának foglalta le, és a világról sem hagy egy kis margót a szerkesztőknek.
Pannonhalma. Jeles! Üdvözlünk munkatársaink sorában.
F. S. Tessék csak jönni. Minden rendben. Ha azonban szállásra is reflektál, jelentkezék Markovics urnál.

Felelős szerkesztő: **dr. Toth János.**
Kiadó és laptulajdonos: **Huszár István.**

Van szerencsém az igen tisztelt közönségnek becses tudomására hozni, hogy a Magyar-osztrák

UNIO CATHOLICA

kölcsönös kárbiztosítási szövetkezet főügynökségét elvállaltam.

Ezen szövetkezet biztosít **tűzkar ellen** mindennemű

épületeket,

55. 2—4.

ruha, bútor, szarvasmarha, lovak, juhok, áru-készleteket stb.

Nyitra vidéke nagyérdemű közönségének ezzel, egy már rég óhajtott tervét megvalósítani véltem annyival is inkább, mert ezen kizárólag katolikus biztosítási szövetkezet vidékünkön, sőt Magyarországon az első, mely módot nyújt a t. közönségnek, úgy ingóságait, valamint ingatlanait, egy szolid egyesületnél biztosítani.

Azon biztos reménynek adok kifejezést, hogy eme virágzó szövetkezet Nyitra vidékén is viszhangra talál, és a biztosítani óhajtó közönség által felkarolva leend. — A nagyérdemű közönségnek kész szolgálja

ifj. Breeska János az UNIO CATHOLICA kárbiztosítási szövetkezet főügynöksége Nyitrán, I., Rév-utca 20-ik szám.

Mindennemű műtrágya.

A magas kormány kezdeményezése folytán 3,000,000 frt alaptőkével alapított

Hungária műtrágya-, kénsav- és vegyi ipar részvény-társaság

ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsavval feltárt, elismert kitünő minőségű műtrágyáit: **csontliszt-, spodium-, ammoniak és ásványi superphosphatokat, párolt csontlisztet,**

THOMAS-SALAKOT,

chilialétromot, kénsavas kálit és ammoniakot; különlegességeket, mint: **szőlő-, répa-, rét-, kender-** stb. trágyát és mindennemű egyéb műtrágyát. — Talaj-elemzések díjmentesen eszközölhetnek. — Felvilágosítással és árjegyzékkel készségesen szolgál gyáraink központi irodája: **VI., Váci-körút 21. sz.** (Iparudvar), hová a levelek és megrendelések intézendők. — Telefon-szám 882.

5. 25—52.

Thomas-salak.

Nyomatik a kiadó Huszár István könyvnyomdájában Nyitrán.